

ایران و فنلاند

«منتظر شرایط سیاسی بهتر هستیم!»

گفت و گوی ماهنامه «اقتصاد ایران» با عالیجناب هیکی پورونین، سفیر جمهوری فنلاند در تهران

آقای هیکی پورونین، سفیر جمهوری فنلاند در تهران است. از مدت حضور ایشان در ایران حدود دو سال می‌گذرد. وی خدمت در وزارت امور خارجه کشورش را از چین آغاز کرد و سپس به دهلی نو، رم و مادرید رفت. برای نخستین بار به عنوان سفیر، راهی کوبا شد. وی قبل از ایران در عربستان سفیر بوده است. کار در سفارت ایران، آخرین پست ایشان در وزارت امور خارجه فنلاند است. پس از اتمام مأموریت سفارت در ایران، وی به کشورش بازگشته و بازنشست خواهد شد.

اقتصاد ایران: جناب سفیر! لطفاً در مورد روابط سیاسی - اقتصادی دو کشور ایران و فنلاند توضیح دهید؟

ما تجربه روابط اقتصادی بین دو کشور را مثبت ارزیابی می‌کنیم، به خصوص که زمینه‌های همکاری بسیار زیادی با یکدیگر داریم. اما فنلاند عضو اتحادیه اروپا است و روابط آن با ایران در غالب عضویت در اتحادیه تعریف می‌شود.

امیدواریم مسایل بین ایران و اتحادیه اروپا به سرعت حل شود تا بتوانیم رابطه خود را با ایران افزایش بدهیم. متأسفانه در دو سال اخیر، بازنده‌های متقابل مقامات ایرانی و فنلاندی کاهش یافته و آخرین دیدار مقامات ایرانی در اوت ۲۰۰۶ توسط آقای جلیلی و در سپتامبر ۲۰۰۷ توسط آقای عراقچی صورت گرفت. زمانی که فنلاند ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را در سال گذشته به عهده داشت، تلاش کردیم دوباره گفت‌وگوهای حقوق بشر که از سال ۲۰۰۴ متوقف شده بود بین ایران و اتحادیه اروپا از سر گرفته شود. اولین جلسه مورد توافق میان دو کشور که قرار بود در دسامبر ۲۰۰۶ برگزار شود با توصیه ایران مجدداً به تعویق افتاد. همچنین قرار است آقای متکی، وزیر امور خارجه ایران، به فنلاند سفر کند و امیدواریم در آینده‌ای نزدیک میزبان ایشان باشیم.

هیأت ایرانی به فنلاند هستیم.

اقتصاد ایران: در خصوص شرکت‌های فنلاندی فعال در ایران و چگونگی سرمایه‌گذاری آنها توضیح بدهید؟

در حال حاضر ۵۰ شرکت فنلاندی در ایران به فعالیت‌های تجاری و اقتصادی مشغول هستند. اما عمده فعالیت آنها در خصوص صادرات و واردات بوده و هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری مستقیمی از طرف این شرکت‌ها در ایران صورت نگرفته است. نوکیا، بزرگترین شرکت فنلاندی است که به عنوان پیمانکار در ایران فعالیت دارد.

اقتصاد ایران: جناب سفیر! آیا صدور قطعنامه خاصی از طرف اتحادیه اروپا منجر به کاهش روابط بین ایران و فنلاند شده است؟

نه! چنین قطعنامه‌ای صادر نشده، اما شرایط سیاسی بین ایران و اتحادیه اروپا و منافع مشترک کشورهای عضو اتحادیه، در این زمینه مؤثر بوده است. ما روابط خوب اما کم‌عمقی با ایران داریم و در صورت بهبود اوضاع سیاسی، فضا برای فعالیت‌های بیشتر با ایران وجود دارد.

اقتصاد ایران: آیا شما به عنوان یک کشور اروپایی، نگران این وضعیت نیستید و حالت انتظار از نظر اقتصادی به فنلاند لطمه نمی‌زند؟ همان‌طور که می‌دانید در حال حاضر، کشور چین از این موقعیت بهره‌برداری می‌کند.

ما به بهره‌برداری چین از این موقعیت ویژه آگاهیم، اما باید منتظر شرایط سیاسی بهتر در روابط کلی اتحادیه اروپا و ایران باشیم.

اقتصاد ایران: تحلیل شما از آمدن آقای پوتین به ایران با توجه به تاریخچه روابط بین ایران و روسیه و شرایط بین‌المللی حاضر چیست؟ آیا ما به یک مهره شطرنج در صحنه سیاست بین‌المللی تبدیل شده‌ایم؟ من این‌طور فکر نمی‌کنم. احکام سازمان ملل، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را وارد گفت‌وگو سازنده با ایران نموده است. روسیه به عنوان عضو دائم شورای امنیت، رأی مثبتی به این قطعنامه‌ها داده و آنها هم برای حل صلح‌آمیز مسأله هسته‌ای در تلاش هستند. در حال حاضر شفاف عمل نمودن ایران در جریان مذاکرات هسته‌ای، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ما نیز مذاکرات ایران و اروپا را پیگیری می‌کنیم.

اقتصاد ایران: به نظر شما اگر ایران غنی‌سازی اورانیوم را متوقف نکند، چه اتفاقی ممکن است پیش آید؟

باید به این نکته توجه تام داشت که توقف غنی‌سازی، شاه‌کلید حل بحران هسته‌ای ایران است.

اقتصاد ایران: گام بعدی اتحادیه اروپا در

اقتصاد ایران: آیا در سایر زمینه‌ها نیز روابط بین دو کشور کاهش یافته است؟

ما هم اکنون در دو زمینه نظام تأمین اجتماعی و بخش بهداشت، تعاملات بسیار خوبی با ایران داریم و این همکاری‌ها غیرسیاسی است و باید ادامه پیدا کند. ما باید در زمینه‌هایی که منافع مشترکی برای دو طرف دارند به تبادل دانش و نیروهای متخصص بپردازیم. همین‌طور مفید خواهد بود که تماس‌ها بین مجالس دو کشور حفظ شوند. سفر نمایندگان مجلس به فنلاند که در نوامبر گذشته صورت گرفت، بسیار مفید بود. در حوزه تجارت، کشور فنلاند طی سال ۲۰۰۶ با ۲۰ درصد افزایش حجم صادرات، نسبت به سال قبل، در حدود ۲۰۰ میلیون یورو کالا به ایران صادر کرده بود. در مقابل، حجم ارزش کالای صادراتی ایرانی به فنلاند در همین زمان حدود ۹ میلیون یورو بوده است. ولی در سال جاری، ارزش کالاهای صادراتی فنلاند به ایران، به دلیل شرایط سیاسی تا حدی کاهش یافته است. البته برای افزایش مناسبات تجاری بین دو کشور، یک هیأت تجاری فنلاندی در نوامبر گذشته از ایران دیدار کرده و با همتایان ایرانی خود، جلساتی را به این منظور تشکیل داده است و ما اکنون منتظر آمدن

صورت عدم توقف غنی سازی چیست؟ آیا این پایان خط است؟

راه‌ها، وقایع و تغییرات خلاقانه ممکن است به حل مسأله هسته‌ای بینجامد، اما حتماً باید تحولاتی در این زمینه صورت بگیرد. شما نیز باید توجه کنید موضوع هسته‌ای، موضوعی بسیار حیاتی است.

اقتصاد ایران: نگاه اتحادیه اروپا به غنی سازی اورانیوم در خاک ایران چگونه است؟

غنی سازی برای راه اندازی و استفاده از نیروی برق هسته‌ای ضروری نیست. حتی کشورهایی مانند آلمان، سوئد و فنلاند که از نیروی هسته‌ای استفاده می‌کنند، در خاک کشور خود غنی سازی نمی‌کنند و سوخت مورد نیازشان را از خارج کشور تهیه می‌نمایند.

اقتصاد ایران: ایران در ابتدای مناقشه هسته‌ای،

برای پذیرایی از یک کنسرسیوم بین‌المللی داخل خاک خود اعلام آمادگی کرد. بنابراین اگر شما تأیید می‌کنید که ایران حق دسترسی به نیروی هسته‌ای دارد، چگونه می‌توان مناقشه فعلی را طوری حل کرد که منجر به یک بحران تمام عیار نشود؟

من در این زمینه صاحب‌نظر نیستم و نمی‌توانم داوری کنم، اما از همان ابتدا، روسیه پیشنهاد کرد غنی سازی در خاک کشورش انجام شود که ایران این پیشنهاد را نپذیرفت. نکته مهم و کلیدی در حل این مناقشه، روابط ایران و آمریکا است. در این زمینه، تغییراتی باید صورت بگیرد و این دو کشور باید مسایلی فیمابین را حل کنند و به توافق برسند.

اقتصاد ایران: متشکریم. ■

اقتصاد فنلاند

فنلاند، سرزمین همیشه کریسمس

مبادله بین‌المللی، یک سوم محصول ناخالص داخلی فنلاند را تشکیل می‌دهد.

مواد معدنی، این کشور به وارداتی مانند مواد خام، انرژی و یکسری قطعات کارخانه‌ای وابسته است. بخش جنگلداری به عنوان یک منبع مهم درآمد صادراتی، شغل دوم اکثر مردم روستایی این کشور

کشور فنلاند با مساحتی حدود ۳۳۸ هزار کیلومتر مربع، از جمله کشورهای اروپایی، با اقتصادی آزاد به شمار می‌آید. این کشور از نظر صنعتی در سطح پیشرفته‌ای قرار دارد و درآمد سرانه‌اش به کشورهای چون سوئد، انگلستان، فرانسه و آلمان نزدیک است. از نظر ضریب توسعه انسانی (۰/۹۴)، رتبه یازدهم را میان دیگر کشورهای جهان کسب کرده است. گفتنی است از جمعیت ۵/۲ میلیون نفری آن، ۲/۶۲ میلیون نفر مشغول به کار هستند و نرخ بیکاری در این کشور ۵/۹ درصد برآورد می‌شود. بخش خدمات در فنلاند با سهم ۶۵/۷ درصد، گسترده‌ترین بخش اقتصاد فنلاند به شمار می‌رود. در مقابل، به دلیل فقر منابع طبیعی در این کشور، محصولات اولیه و ابتدایی با رقم ۲/۹ درصد در سطح پایینی قرار دارد.

در اول ژانویه سال ۱۹۹۵ فنلاند به عضویت اتحادیه اروپا (EU) درآمد. این کشور همچنین عضو سازمان تجارت جهانی (WTO) و سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی (OECD) شده است، لذا با اتکا به تجارت خارجی، کارخانجات تولیدی، بخش کلیدی اقتصاد این کشور محسوب می‌شوند. دو سوم اراضی فنلاند از جنگل پوشیده شده و چوب در واقع سمبل این کشور به حساب می‌آید، به طوری که برخی از معماران، این کشور را معماری چوبی نام داده‌اند. صنعت جنگل با ۱۳/۱ درصد تولید جز صنایع عمده فنلاند قرار می‌گیرد. دیگر صنایع عمده این کشور عبارتند از: الکترونیک (۲۷/۶ درصد)، ماشین آلات، خودرو و تولیدات موتوری (۲۷/۱ درصد) و فرآورده‌های شیمیایی (۱۰/۹ درصد).

اهمیت مبادله بین‌المللی فنلاند از آن رو که یک سوم محصول ناخالص داخلی (GDP) کشور را تشکیل می‌دهد، غیرقابل انکار است. به غیر از الوار و برخی

محسوب می‌شود. به علت آب و هوای شمالی، توسعه کشاورزی تنها محدود به برآوردن نیازهای داخلی فنلاند است. در سال‌های اخیر، تمرکز زیادی روی ابداع، تحقیق و توسعه صورت گرفته و بیشترین تأکید بر تکنولوژی اطلاعات (IT) بوده است. لازم به ذکر است، تعداد ۱۳۸ طرح سرمایه‌گذاری خارجی طی سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶، در این کشور گزارش شده که ۴۳ درصد از کل سهم سرمایه‌گذاری خارجی در جهان را به خود اختصاص داده است.

گفتنی است، شرکت نوبیا (Nokia)، مهم‌ترین تولید کننده بین‌المللی تلفن‌های همراه، در موفقیت فنلاند نقش عمده‌ای داشته است. علاوه بر این، دیگر شرکت‌های قابل توجه در فنلاند عبارتند از: (۱) Stora، بزرگترین کارخانه تولید کاغذ در جهان، (۲) Neste Oil، به عنوان یک پالایشگاه نفتی، (۳) PM - Kymmene، سومین کارخانه بزرگ تولید کاغذ جهان، (۴) Finnyards، بزرگترین کارخانه ساخت کشتی‌های تفریحی، (۵) KONE، کارخانه سازنده آسانسور و پله برقی، (۶) Wartsila، شرکت موتورهای کشتی و (۷) Finnair، شرکت هوایمایی.

بدیهی است با بررسی مزیت‌های نسبی صنایع ایران، مطالعه دقیق بازارهای داخلی و خارجی کشور فنلاند و انطباق این دو با هم، کشور ایران می‌تواند سهم صادرات خود به فنلاند را از سطح ارقام ناچیز کنونی به مقدار قابل توجهی ارتقا داده و با برنامه‌ریزی‌های حساب شده، آینده روشنی را در امر مشارکت‌های سرمایه‌گذاری دو کشور رقم بزند. ■

مبادلات تجاری ایران و فنلاند

ماه	صادرات به ایران	واردات از ایران
ژانویه	۱۳,۷۱۰,۸۰۰	۲۲۶,۹۰۰
فوریه	۱۲,۳۸۵,۹۰۰	۱۹۷,۶۰۰
مارس	۲,۴۸۴,۸۰۰	۲۰۳,۵۰۰
آوریل	۱۸,۸۶۳,۷۰۰	۳۴۵,۳۰۰
مه	۱۲,۴۰۵,۹۰۰	۱۳۳,۹۰۰
ژوئن	۲۶,۵۰۹,۳۰۰	۱۶۶,۶۰۰
ژوئیه	۱۷,۸۶۶,۷۰۰	۶,۵۰۹,۰۰۰
اوت	۹,۱۷۱,۲۰۰	۲۷۶,۵۰۰
سپتامبر	۱۹,۲۰۴,۱۰۰	۳۸۰,۸۰۰
اکتبر	۱۹,۱۷۴,۶۰۰	۲۴۵,۹۰۰
نوامبر	۶,۲۴۷,۸۰۰	۱۶۷,۴۰۰
دسامبر	۱۶,۷۵۷,۱۰۰	۸۵,۶۰۰
کل	۱۹۷,۶۴۴,۴۰۰	۸,۹۴۵,۳۰۰

صادرات فنلاند به ایران
 مواد خام و غیرخوراکی (به استثنای مواد سوختی) ۰/۵ درصد
 خمیر چوب و کاغذ باطله ۰/۵ درصد
 مواد شیمیایی و فرآورده‌های مشابه ۲/۲ درصد
 فرآورده‌های آلی شیمیایی ۰/۴۵ درصد
 مواد رنگی، رنگرزی و دباغی ۰/۶ درصد
 محصولات اولیه کارخانه‌ای ۴/۲۵ درصد
 کاغذ، مقوا و محصولات مشابه ۱ درصد
 تجهیزات و ماشین‌آلات حمل و نقل ۴/۱۸ درصد
 ماشین‌آلات تخصصی صنعتی ۳/۶ درصد
 ماشین‌آلات صنعتی عمومی ۱/۶ درصد
 تجهیزات تلفنی و ضبط صوت ۲/۸۲ درصد
 ماشین‌آلات برقی و لوازم یدکی ۲/۹ درصد
 تجهیزات ماشین‌آلات نیروگاه‌ها ۵/۶ درصد
 آهن و فولاد ۱/۷ درصد

صادرات ایران به فنلاند

غذا و دام زنده ۴/۲ درصد
 ماهی ۰/۵ درصد
 میوه و سبزیجات ۳/۹ درصد
 مواد شیمیایی و فرآورده‌های آن ۶/۲۵ درصد
 مواد حیوانی و گیاهی ۰/۳ درصد
 مواد خام و غیرخوراکی (به استثنای مواد سوختی) ۳/۴۵ درصد
 تجهیزات و ماشین‌آلات حمل و نقل ۱/۷۹ درصد
 محصولات اولیه کارخانه‌ای ۱۶/۱۵ درصد
 الباف کماوایی، پارچه‌ای و مصنوعی ۱۵/۹ درصد
 فرآورده‌های آلی شیمیایی ۴/۵ درصد

ماشین‌آلات صنعتی عمومی ۳/۷ درصد
 ماشین‌های اداری ۸/۸ درصد
 تجهیزات تلفنی و ضبط صوت ۴/۹ درصد
 محصولات کارخانه‌ای متفرقه ۱/۵ درصد

استخراج: واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران» از گزارشات سفارت فنلاند در تهران.